MESTO
SPIŠSKÁ NOVÁ VES

O D B O R N É S T A N O V I S K O

hlavného kontrolóra mesta Spišská Nová Ves
k návrhu rozpočtu mesta na rok 2025
a k návrhu viacročného rozpočtu mesta na roky 2026 - 2027

Spišská Nová Ves 21.11.2024

V súlade s ustanovením § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“) predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu na roky 2025 – 2027 (ďalej len „stanovisko“). Stanovisko som vypracoval na základe predloženého návrhu rozpočtu mesta Spišská Nová Ves na roky 2025 - 2027, ktorý bol zverejnený v súlade s ustanovením § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení spôsobom v meste obvyklým - na úradnej tabuli mesta a na webovom sídle mesta v zákonom stanovenej lehote najmenej 15 dní pred rokovaním mestského zastupiteľstva dňa 18.11.2024. V zmysle zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente bol dňa 18.11.2024 návrhu rozpočtu zverejnený aj na centrálnej úradnej elektronickej tabuli.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Pri spracovaní môjho stanoviska k predloženému návrhu rozpočtu na roky 2025 - 2027 som posudzoval zákonnosť, ako aj metodickú správnosť zostavenia a predloženia návrhu rozpočtu na schválenie Mestskému zastupiteľstvu v Spišskej Novej Vsi.

A.1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

A.1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

- zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“),
- zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“),
- ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti,
- zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 597/2003 o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a audite“),
- zákon č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o štátnej pomoci) v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov,

všeobecne záväzné nariadenia a interné riadiace akty mesta :

- Všeobecne záväzné nariadenie č. 2/2020 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Spišská Nová Ves,
- Všeobecne záväzné nariadenie č. 5/2023 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území mesta Spišská Nová Ves,
- Zásady hospodárenia s finančnými prostriedkami mesta Spišská Nová Ves č. 2/2019,
- Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom Mesta Spišská Nová Ves č. 1/2024.

A.1.2. Metodická správnosť návrhu rozpočtu na rok 2025

- Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších opatrení,
- Metodické usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky k č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8. decembra 2004 a vysvetlivky k ekonomickej klasifikácii rozpočtovej klasifikácie,
- Metodický pokyn Ministerstva financií Slovenskej republiky na usmernenie programového rozpočtovania č. 5238/2004-42 v znení Dodatku č. 1 a Dodatku č. 2,
- Príručka Ministerstva financií Slovenskej republiky na zostavenie rozpočtu verejnej správy na roky 2025 až 2027 číslo: MF/008139/2024-411,
- Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2025 - 2027.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zohľadňuje aj ustanovenia ďalších zákonov uvedených v časti A.1.1. a metodické postupy v časti A.1.2. stanoviska. Súčasťou rozpočtu mesta sú rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám zriadených mestom, ako aj finančné vzťahy k právnickým osobám, ktorých je mesto zakladateľom. Návrh viacročného programového rozpočtu mesta na roky 2025 - 2027 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a v súlade s vydanou metodikou Ministerstva Financií SR č. 5238/2004-42 na usmernenie programového rozpočtovania v znení dodatku č. 1 a č. 2 a Manuálu k metodickému pokynu týkajúceho sa formulovania cieľov a merateľných ukazovateľov. Návrh programového rozpočtu pre roky 2025 - 2027 obsahuje programovú štruktúru, ktorú tvoria programy, podprogramy, prvky, projekty. V rámci každého programu sú definované zámery, ciele a merateľné ukazovatele.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu Mesta Spišská Nová Ves (ďalej len „mesto“) na rok 2025 vychádza z vývoja príjmov a výdavkov v roku 2024 a z očakávaného plnenia rozpočtu k 31.12.2024 s prihliadnutím na aktuálne zmeny v platnej legislatíve. Návrh rozpočtu na rok 2025 vychádza zo skutočnosti, že rozpočet mesta je základným nástrojom finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií mesta v príslušnom rozpočtovom roku a je súhrnom návrhov rozpočtov za oddelenia Mestského úradu Spišská Nová Ves, Mestskú políciu, rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, ktorými sú školy, školské zariadenia, Centrum voľného času a Domov dôchodcov. Príspevkové organizácie, ktorých je mesto zriaďovateľom, sú napojené na rozpočet mesta príspevkom, ktorý je určený na ich bežnú činnosť alebo na kapitálové výdavky. Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj finančné operácie, návratné zdroje financovania a ich splácanie.

C. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v členení podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona na:

a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok 2025,

b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2026,

c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) - rok 2027.

Návrh rozpočtu príjmov a výdavkov na roky 2025 až 2027 je zostavený v súlade s ustanovením § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, je členený na bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet), kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet) a finančné operácie. Návrh rozpočtu mesta je zostavený ako viacročný a sú v ňom v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov na tri rozpočtové roky. Súčasťou rozpočtu mesta sú finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov mesta a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Viacročný rozpočet na roky 2026 - 2027 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok.
Rozpočet mesta na rozpočtový rok 2025 je záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú rovnako ako návrh viacročného štátneho rozpočtu orientačné, ich ukazovatele sa však budú spresňovať v ďalších rozpočtových rokoch.
Mesto má povinnosť zostaviť programový rozpočet a tento má obsahovať údaje o zámeroch a cieľoch, ktoré bude realizovať z výdavkov rozpočtu (§ 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy). Predložený návrh rozpočtu mesta má 13 programov následne členených do podprogramov a prvkov, ktoré obsahujú zámery a ciele s uvedením merateľných ukazovateľov na roky 2025 - 2027.
V súlade s ustanovením § 10 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy predložený návrh rozpočtu vychádza z určeného podielu na výnosoch daní v správe štátu ustanovených zákonom č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zo schváleného rozpočtu verejnej správy - Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2025 - 2027.

D. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu mesta na rok 2025 a návrh viacročného rozpočtu mesta na roky 2026 – 2027 uvádzam v nasledujúcich tabuľkách.

Rozpočet celkom v eurách:

Rozpočtové roky	2025	2026	2027
Príjmy celkom	47 789 060	49 196 277	49 623 241
Výdavky celkom	47 789 060	49 196 277	49 623 241
Hospodárenie /prebytok – schodok/	**0**	**0**	**0**

Bežný rozpočet v eurách:

Rozpočtové roky	2025	2026	2027
Bežné príjmy celkom	44 499 711	47 426 277	48 623 241
Bežné výdavky celkom	43 567 302	46 133 051	46 559 185
Hospodárenie /prebytok – schodok/	**932 409**	**1 293 226**	**2 064 056**

Kapitálový rozpočet v eurách:

Rozpočtové roky	2025	2026	2027
Kapitálové príjmy celkom	479 000	0	0
Kapitálové výdavky celkom	3 143 300	1 984 000	1 984 000
Hospodárenie /prebytok – schodok/	**- 2 664 300**	**- 1 984 000**	**- 1 984 000**

Finančné operácie v eurách:

Rozpočtové roky	2025	2026	2027
Príjmové finančné operácie celkom	2 810 349	1 770 000	1 000 000
Výdavkové finančné operácie celkom	1 078 458	1 079 226	1 080 056
Hospodárenie /prebytok – schodok/	**1 732 891**	**690 774**	**- 80 056**

Pre zostavenie rozpočtu boli dodržané pravidlá ustanovené v § 10 ods. 7 zákona rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorých sa rozpočet zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový.
Návrh rozpočtu mesta na rok 2025 je zostavený ako **vyrovnaný.** Výsledkom hospodárenia bežného rozpočtu je prebytok 932 409,- eur. Návrh hospodárenia kapitálového rozpočtu je schodok 2 664 300,- eur. Výsledkom finančných operácií je suma 1 732 891,- eur.

I.
ROZPOČET PRÍJMOV

V tabuľke č. 1 uvádzam prehľad o skutočných príjmoch mesta v členení na bežné príjmy, kapitálové príjmy a príjmové finančné operácie v rokoch 2022 - 2023, schválený rozpočet na rok 2024, očakávanú skutočnosť v roku 2024 a návrh rozpočtu na rok 2025 v eurách.

Tabuľka č. 1

Druh príjmu / Rok	Skutočnosť		Schválený rozpočet	Očakávaná skutočnosť	Rozpočet na rok
	2022	2023	2024	2024	2025
Bežné príjmy	40 777 702,87	45 104 593,23	44 062 948,00	46 219 788,00	44 499 711,00
Kapitálové príjmy	2 895 911,32	2 753 873,22	1 215 000,00	4 334 491,00	479 000,00
Finančné operácie	5 160 433,20	2 166 611,46	803 326,00	4 162 760,00	2 810 349,00
SPOLU	**48 834 047,39**	**50 025 077,91**	**46 081 274,00**	**54 717 039,00**	**47 789 060,00**

1. Bežné príjmy

V návrhu rozpočtu na rok 2025 sú rozpočtované bežné príjmy v čiastke **44 499 711,- eur**, čo je o 1 720 077,- eur menej ako očakávaná skutočnosť za rok 2024.

1.1. Vývoj daňových príjmov za roky 2022 - 2025

Významnou položkou vlastných príjmov mesta je **príjem z podielu na výnose dane z príjmov** fyzických osôb (DPFO). Výnos dane z príjmov FO sa v roku 2025 bude prerozdeľovať medzi obce a VÚC novým spôsobom, zmena súvisí s prechodom financovania materských škôl z obcí na štát, pre obce by sa mal podiel znížiť zo 70 % na 55,1 %. Na základe predbežných predpokladov zverejnených Radou pre rozpočtovú zodpovednosť a v zmysle odhadu založeného na prognóze MF SR pre roky 2025 až 2028 bol rozpočet v položke Daň z príjmov poskytnutá územnej samospráve stanovený pre mesto na 14 522 638,- eur. Suma je predpokladaná a môže sa do doby zverejnenia „Východiskových štatistických údajov a podielu obcí na výnose DPFO pre rok 2025“ zmeniť. Prípadné úpravy budú zrealizované následne formou zmeny rozpočtu v priebehu roka 2025. Predpokladá sa, že v roku 2025 vplyvom zmeny prerozdeľovacieho mechanizmu bude podielová daň tvoriť 80 % príjmu z roku 2024 (pokles o 3 624 798,- eur).
V tabuľke č. 2 uvádzam prehľad príjmov z DPFO v eurách za sledované roky.

Tabuľka č. 2

Daňový príjem / Rok	Skutočnosť		Schválený rozpočet	Očakávaná skutočnosť	Rozpočet na rok
	2022	2023	2024	2024	2025
Podielová daň z príjmov FO	17 436 757	18 067 978	18 194 064	18 147 436	**14 522 638**

Pri tvorbe návrhu rozpočtu daňových príjmov sa vychádzalo z plánovaných ročných predpisov jednotlivých druhov daní v roku 2024. Návrh rozpočtu dane z majetku pre rok 2025 (z pozemkov 177 890,- eur, zo stavieb 2 215 730,- eur, z bytov 257 027,- eur) za fyzické aj právnické osoby je na úrovni **2 650 647,-** eur, čo je o 40 895,- eur viac ako je predpokladaný skutočný príjem v roku 2024.
Dane **za špecifické služby** zahŕňajú dane za psa, za predajné automaty, za ubytovanie, za užívanie verejného priestranstva, za odvoz komunálneho odpadu a za uloženie drobného stavebného

odpadu na skládku. Oproti roku 2024 je navrhovaný rozpočet príjmov miestnych daní pre rok 2025 na úrovni **2 782 644,- eur**, čo je oproti očakávanej skutočnosti roku 2024 menej o 361 981,- eur.
Rozpočet daňových príjmov celkom pre rok 2025 je plánovaný **v celkovej výške 19 955 929,- eur**. Je to o **4 102 062,- eur menej** ako očakávaná skutočnosť za rok 2024. Zníženie spôsobila zmena financovania materských škôl, ktorou sa znížil príjem mesta z podielovej dane a tiež zníženie príjmov za odvoz komunálneho odpadu (úľavy, zmeny frekvencie, objemu nádob).

1.2. Nedaňové príjmy

Nedaňové príjmy mesta tvoria príjmy z podnikania, príjmy z vlastníctva majetku, príjmy za administratívne poplatky, iné poplatky a dane a iné nedaňové príjmy. Medzi významné nedaňové príjmy mesta v roku 2025 budú aj naďalej patriť príjmy z prenájmu tepelného hospodárstva, príjmy z prenajatých budov, priestorov, bytov, pozemkov, príjmy z nájomného za lesné pozemky, hrobové miesta, príjmy za dočasné parkovanie a za správne poplatky. Iné nedaňové príjmy predstavuje príjem z odvodov z hazardných hier a iných podobných hier.
Nedaňové príjmy sú rozpočtované vo výške **3 029 166,- eur,** čo je na úrovni očakávanej skutočnosti roku 2024. Patria medzi ne aj **príjmy rozpočtových organizácií**, ktorých zriaďovateľom je mesto. Do tejto kategórie sa zahŕňajú poplatky v materských školách, detských jasliach, školských jedálňach, základnej umeleckej škole, centrách voľného času, platby z iných obcí do Centra voľného času. Nedaňové príjmy rozpočtových organizácií sú plánované pre rok 2025 v sume **2 754 685 eur**, čo je o 238 947,- eur menej ako je očakávaná skutočnosť roku 2024.

1.3. Bežné granty a transfery

Príjmy z bežných grantov a transferov mesta na rok 2025 sú rozpočtované v sume **18 759 931 eur**, v tom je už započítaný transfer pre materské školy na mzdy, prevádzku a špecifiká. Oproti očakávanej skutočnosti roku 2024 je návrh rozpočtu vyšší o 2 619 022,- eur. Rozpočet na prenesené kompetencie mesta, napr. na matričnú činnosť, činnosť stavebného úradu a špecializovaného stavebného úradu, školského úradu, registra evidencie obyvateľov, ŠFRB, na činnosť v oblasti ochrany životného prostredia je plánovaný na úrovni roku 2024. Presné sumy pridelených finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu na prenesené kompetencie budú známe až po doručení oznámenia v roku 2025.

2. Kapitálové príjmy

Návrh rozpočtu kapitálových príjmov na rok 2025 je v sume **479 000,- eur.** Pozostáva z predaja pozemkov v Novoveskej Hute a Ferčekovciach a z predaja bytu, ktorého znalecký posudok je 89 000,- eur. Oproti očakávanej skutočnosti roku 2024 je to menej o 736 000,- eur. Príjmy z kapitálových transferov a grantov sa v rozpočte neplánujú, tieto sa zapoja do rozpočtu až po oznámení poskytovateľov o úspešnosti podaných projektov, podpísaní zmlúv, schválení žiadostí a prijatí platieb.

3. Finančné operácie - príjmové

Účelové finančné prostriedky nepoužité v roku 2024 sa zapoja do rozpočtu ako príjmové finančné operácie v sume 2 660 349,- eur, z toho 95 349,- eur je nepoužitý Environmentálny fond, 2 500 000,- eur je nepoužitý kapitálový transfer pre domov dôchodcov a 65 000,- eur je nepoužitý príjem za spoločenskú hodnotu vyrúbaných drevín v lokalite výstavby nového zariadenia pre seniorov Holubnica. Z plánovaného zostatku finančných prostriedkov v rezervnom fonde sa do návrhu rozpočtu sa zapája 150 000,- eur na splátky istín úveru. Príjmové finančné operácie sú rozpočtované v sume **2 810 349,- eur**.

4. Rekapitulácia návrhu rozpočtu príjmov na rok 2025

Návrh rozpočtu podielovej dane na rok 2025 bol stanovený na základe dostupných informácií, ktoré poskytla Rada pre rozpočtovú zodpovednosť a taktiež sa vychádzalo z prognóz MF SR. Odhad výšky podielovej dane je na úrovni 14 522 638,- eur. V porovnaní s rokom 2024 je to menej o 3 624 798,-

eur. Návrh rozpočtu príjmov mesta na rok 2025 je v celkovej výške **47 789 060,- eur**, čo je o 6 927 979,- eur menej ako očakávaná skutočnosť v roku 2024.

II.
ROZPOČET VÝDAVKOV

V tabuľke č. 3 uvádzam prehľad o skutočných výdavkoch mesta v rokoch 2022 - 2023, schválený rozpočet na rok 2024, očakávanú skutočnosť v roku 2024 a návrh rozpočtu výdavkov na rok 2025 v členení na bežné výdavky, kapitálové výdavky a finančné operácie v eurách.

Tabuľka č. 3

Druh výdavku / Rok	Skutočnosť		Schválený rozpočet	Očakávaná skutočnosť	Rozpočet na rok
	2022	2023	2024	2024	2025
Bežné výdavky	38 349 604,16	42 303 914,68	43 117 551,00	46 832 721,00	**43 567 302,00**
Kapitálové výdavky	7 241 669,56	3 024 244,37	1 880 930,00	6 802 325,00	**3 143 300,00**
Finančné operácie	1 092 475,39	1 331 283,20	1 082 793,00	1 081 993,00	**1 078 458,00**
SPOLU	**46 683 749,11**	**46 659 442,25**	**46 081 274,00**	**54 717 039,00**	**47 789 060,00**

1. Bežné výdavky

Návrh rozpočtu bežných výdavkov mesta na rok 2025 je vo výške **43 567 302,- eur**. V tabuľke č. 4 uvádzam prehľad o návrhu rozpočtu bežných výdavkov na rok 2025 v eurách podľa jednotlivých programov a o vývoji navrhovaného rozpočtu oproti očakávanej skutočnosti za rok 2024.

Tabuľka č. 4

Program	Názov programu (bežné výdavky v €)	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	Návrh rozpočtu 2025	Index 2025/ 2024
1.	**Manažment výkonu samosprávy**	33 053	46 590	50 830	53 330	**60 800**	1,14
2.	**Komunikujúce mesto**	377 009	417 576	487 680	489 180	**516 145**	1,06
3.	**Podporné interné služby**	3 237 179	3 760 636	4 016 897	4 288 425	**4 131 388**	0,96
4.	**Klientske služby**	590 186	549 134	658 565	784 026	**618 808**	0,79
5.	**Manažment rozvoja mesta**	400 873	144 835	144 780	169 780	**182 391**	1,07
6.	**Životné prostredie mesta**	3 355 641	3 615 755	3 980 968	4 122 979	**4 348 216**	1,05
7.	**Bývanie a nebytové priestory**	1 198 767	1 425 621	1 491 927	1 524 454	**1 570 544**	1,03
8.	**Doprava**	1 226 496	1 331 666	750 000	1 550 987	**1 000 000**	0,64
9.	**Sociálna starostlivosť**	4 270 882	3 561 585	3 507 303	3 817 429	**3 744 159**	0,98
10.	**Školstvo**	20 025 297	23 056 400	23 997 647	25 667 965	**23 390 196**	0,91
11.	**Kultúra**	655 574	702 729	786 237	786 237	**753 273**	0,96
12.	**Šport**	1 841 987	2 377 299	2 231 366	2 243 171	**2 217 666**	0,99
13.	**Bezpečnosť občanov a návštev. mesta**	1 136 661	1 314 089	1 013 351	1 334 758	**1 033 716**	0,77
-	**SPOLU**	**38 349 604**	**42 303 915**	**43 117 551**	**46 832 721**	**43 567 302**	**0,93**

3.	**Podporné interné služby - VFO**	**1 092 475**	**1 331 283**	**1 064 293**	**1 081 993**	**1 078 458**	**1,00**

V návrhu rozpočtu na rok 2025 sú výdavky na vykrytie straty pri zabezpečovaní služieb vo verejnom záujme v oblasti mestskej verejnej dopravy (ďalej len „MVD“) podľa uzatvorenej zmluvy rozpočtované nedostatočne (podhodnotením výdavkovej časti). V priebehu roka 2025 je potrebné prijať vhodné opatrenia spojené s prevádzkovaním MVD, ktoré sú v kompetencii mesta. Ide napr. o optimalizáciu siete MVD, hľadanie ciest na integráciu MVD s prímestskou dopravou, prípadne úprava výšky cestovného a pod.

Oproti očakávanej skutočnosti v roku 2024 je v rozpočte na rok 2025 rozpočtovaná o 3 265 419,- eur nižšia suma bežných výdavkov.

2. Kapitálové výdavky

V návrhu rozpočtu na rok 2025 sú plánované kapitálové výdavky vo výške **3 143 300,- eur**. Zdrojom financovania kapitálových výdavkov budú vlastné príjmy a predaj majetku. V tabuľke č. 5 uvádzam prehľad o návrhu rozpočtu kapitálových výdavkov na rok 2025 v eurách podľa jednotlivých programov a o vývoji navrhovaného rozpočtu oproti očakávanej skutočnosti za rok 2024.

Tabuľka č. 5

Program	Názov programu (kapitálové výdavky v €)	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Schválený rozpočet 2024	Očakávaná skutočnosť 2024	Návrh rozpočtu 2025	Index 2025/ 2024
1.	**Manažment výkonu samosprávy**	0	0	0	0	**0**	0
2.	**Komunikujúce mesto**	0	0	15 000	15 000	**0**	0
3.	**Podporné interné služby**	85 569	37 645	63 000	131 925	**68 000**	0,52
4.	**Klientske služby**	6 250	20 701	30 000	194 886	**55 000**	0,28
5.	**Manažment rozvoja mesta**	284 298	197 406	210 000	793 032	**240 000**	0,30
6.	**Životné prostredie mesta**	439 560	222 467	212 000	515 000	**72 000**	0,14
7.	**Bývanie a nebytové priestory**	349 138	964 082	745 430	1 027 496	**3 000**	0,00
8.	**Doprava**	2 782 846	86 259	236 000	429 685	**6 000**	0,01
9.	**Sociálna starostlivosť**	690 033	314 301	100 000	2 911 900	**2 530 000**	0,87
10.	**Školstvo**	578 764	571 607	170 500	232 504	**149 300**	0,64
11.	**Kultúra**	292 928	21 284	0	53 500	**0**	0,00
12.	**Šport**	1 732 282	585 618	93 000	461 397	**20 000**	0,04
13.	**Bezpečnosť občanov a návštev. mesta**	0	2 873	6 000	36 000	**0**	0,00
-	**SPOLU**	**7 241 670**	**3 024 244**	**1 880 930**	**6 802 325**	**3 143 300**	**0,46**

Oproti očakávanej skutočnosti za rok 2024 je v roku 2025 rozpočtovaných o 3 659 025,- eur menej kapitálových výdavkov, ktoré môžu byť v priebehu roka upravované v súlade s nevyhnutnými potrebami mesta.

3. Finančné operácie - výdavkové

Výdavkové finančné operácie predstavujú splátky dlhodobých bankových úverov a úverov zo Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB). Celková suma dlhu k 31.10.2024 bez úveru zo ŠFRB je 15,13 % skutočných bežných príjmov mesta dosiahnutých v roku 2023. Úvery zo ŠFRB sa do celkového dlhu mesta v zmysle § 17 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy nezapočítavajú. Z hľadiska plnenia ukazovateľov zadlženosti je dôležité pravidelne sledovať stav a vývoj dlhu mesta a uplatňovať princíp opatrnosti, aby nedošlo v budúcich obdobiach k ohrozeniu schopnosti mesta splácať bežné výdavky a záväzky a zároveň zabezpečiť odolnosť mesta voči nepriaznivým obdobiam.

4. Rekapitulácia návrhu rozpočtu výdavkov na rok 2025

Návrh rozpočtu výdavkov mesta na rok 2025 je v celkovej výške **47 789 060,- eur**, čo je o 6 927 979,- eur menej ako očakávaná skutočnosť v roku 2024.

III.

Metodická správnosť predloženého návrhu programového rozpočtu

Súčasťou návrhu rozpočtu na rok 2025 je aj Programový rozpočet mesta na rok 2025 a na roky 2026 - 2027. Návrh rozpočtu obsahuje zámery a ciele, ktoré bude mesto realizovať z výdavkov rozpočtu. Je zostavený v programovej štruktúre, výdavky rozpočtu sú rozdelené do programov, každý program má zadefinované konkrétne zámery, ciele a ukazovatele, ktoré chce mesto v programovom období dosiahnuť. Programová štruktúra je tvorená 13 programami. V návrhu sú uvedené plánované merateľné ukazovatele na rok 2025 a na dva rozpočtové roky bezprostredne nasledujúce po aktuálnom roku. Programový rozpočet sa bude konfrontovať so skutočnosťou formou jeho polročného monitorovania a koncoročného hodnotenia.

E. ZHRNUTIE

Rekapitulácia rozpočtu na rok 2025:

Bežný rozpočet	- príjmy 44 499 711,- €	- výdavky 43 567 302,- €
Kapitálový rozpočet	- príjmy 479 000,- €	- výdavky 3 143 300,- €
Finančné operácie	- príjmy 2 810 349,- €	- výdavky 1 078 458,- €
Rozpočet SPOLU	- príjmy 47 789 060,- €	- výdavky 47 789 060,- €

Návrh rozpočtu mesta na rok 2025 je zostavený ako **vyrovnaný** vo výške **47 789 060,- eur** na strane príjmov a výdavkov. Tým je splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Stav a vývoj dlhu k 31.12.2024 je v súlade s § 17 odsek 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návrh viacročného rozpočtu obce na roky 2026 – 2027 a návrh rozpočtu obce na rok 2025 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi - zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

Návrh rozpočtu bol v súlade s § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení verejne sprístupnený v meste spôsobom obvyklým, na úradnej tabuli a webovom sídle v zákonom stanovenej lehote, t. j. najmenej 15 dní pred jeho schválením mestským zastupiteľstvom.

Predložený návrhu rozpočtu mesta na rok 2025 je zostavený tak, aby bolo zabezpečené plnenie základných funkcií a kompetencií mesta, nepostačuje však na pokrytie všetkých požiadaviek bežného charakteru na celé obdobie rozpočtového roka (napr. na MVD) a na investičný rozvoj.

Výdavky na spolufinancovanie ďalších projektov z eurofondov a zo štátneho rozpočtu, o ktoré sa mesto uchádza a bude uchádzať v priebehu roka 2025, sú závislé aj od prijatia návratných zdrojov financovania (dlhodobého investičného úveru).

Navrhovaný rozpočet môže byť rizikový aj z pohľadu nových sadzieb dane z pridanej hodnoty (vyššie ceny tovarov a služieb), nepriamo aj zavedením transakčnej dane a ďalšieho makroekonomického vývoja s vplyvom na výšku podielových daní.

Návrh rozpočtu na rok 2025 nepredpokladá zvyšovanie príjmov, preto je potrebné hľadať rezervy vo výdavkovej časti rozpočtu, a to dodržiavaním zásad hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti. Na zabezpečenie a dodržanie týchto zásad je potrebné:

- zamerať sa na racionalizáciu spotreby výdavkovej časti rozpočtu, prijatím konkrétnych úsporných opatrení pri čerpaní bežných výdavkov,

- dôsledne dodržiavať ustanovenia zákona o finančnej kontrole a audite ako účinného nástroja k zabezpečeniu hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri použití (výdavky), alebo poskytovaní (dotácie) verejných prostriedkov na všetkých stupňoch riadenia,
- hospodárne a efektívne hospodáriť s majetkom obce,
- efektívne a systematicky vymáhať všetky druhy nedoplatkov mesta (daňové aj nedaňové) s využitím všetkých právnych nástrojov,
- včas prijímať efektívne rozhodnutia na riešenie rizík vyplývajúcich z návrhu rozpočtu.

Pri zmenách rozpočtu musia byť dodržané rozpočtové pravidlá v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a to najmä ustanovenia:
- § 10 Zostavovanie a členenie rozpočtu obce,
- § 14 Zmeny rozpočtu a rozpočtové opatrenia,
- § 17 Pravidlá používania návratných zdrojov financovania.

F. ZÁVER

Predložený návrh rozpočtu mesta na roky 2025 - 2027 je v súlade s príslušnými ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov uvedených v bode A.1.1. a pri jeho zostavovaní boli dodržané metodické predpisy uvedené v bode A.1.2. tohto stanoviska.

Na základe uvedených skutočností odporúčam Mestskému zastupiteľstvu v Spišskej Novej Vsi:

zobrať na vedomie

a) odborné stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu na roky 2025 – 2027,
b) návrh rozpočtu mesta Spišská Nová Ves na roky 2026 a 2027 a

***schváliť** Návrh rozpočtu mesta Spišská Nová Ves na rok 2025.*

Ing. Jozef Tancoš
hlavný kontrolór mesta